Dosar nr. 2-10698/24
(nr. electronic al dosarului: 2-24089075-12-2-09082024-1)

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

17 aprilie 2025 mun. *****

Judecătoria ***** (sediul Centru)
Instanța compusă din:
Judecător (unipersonal) Ceban Alexandru

în sediul instanței, a soluționat în procedura cererilor cu valoare redusă cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de A.O.A.P. Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule împotriva pârâtului Bejan Ruslan, intervenient accesoriu C.A. „Donaris Vienna Insurance Group" S.A., privind încasarea despăgubirii de asigurare în ordine de regres,

a constatat:

Argumentele participanților la proces

1. La 09 august 2024, A.O.A.P. Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule, prin intermediul reprezentantului, avocat stagiar Mamaliga Elena-Maria, a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva pârâtului Bejan Ruslan, intervenient accesoriu C.A. „Donaris Vienna Insurance Group" S.A., privind încasarea despăgubirii de asigurare în ordine de regres.
2. Reclamanta a solicitat admiterea spre examinare a cererii de chemare în judecată, admiterea acțiunii cu încasarea în ordine de regres, din contul lui Bejan Ruslan în beneficiul A.O.A.P. Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule, a sumei de 42 000,62 lei cu titlu de despăgubire de asigurare și a sumei de 1 200 lei cu titlu de cheltuieli de instrumentare a dosarului de daună, încasarea din contul lui Bejan Ruslan în beneficiul A.O.A.P. Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule a sumei de 8 019,93 lei cu titlu de dobândă de întârziere, încasarea cheltuielilor de judecată în limita taxei de stat plătite la depunerea acțiunii în mărime de 2 086,59 lei și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 3 500 lei, iar în lipsa cererii de amânare din partea reclamantei, examinarea acțiunii în lipsa reprezentantului reclamantei.
3. În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat, în esență, că la 08 decembrie 2022, în municipiul *****, s-a produs un accident de circulație în care au fost implicate autovehiculul de model **********, cu numărul de înmatriculare *****, condus de Cecan Andrei, și autovehiculul de model *****, cu numărul de înmatriculare *****, condus de Bejan Ruslan.
4. Reclamanta a susținut că, potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI ***** din 08 decembrie 2022, pârâtul Bejan Ruslan a fost recunoscut vinovat de producerea accidentului de circulație și sancționat pentru încălcarea Regulamentului circulației rutiere și a prevederilor art. 242 alin. (2) Cod contravențional.
5. A mai arătat reclamanta că, la data producerii accidentului, Bejan Ruslan a prezentat agentului constatator polița de asigurare *****, emisă de C.A. „Donaris Vienna Insurance Group" S.A. la data de 08 decembrie 2022, valabilă pe un termen de 12 luni. Totuși, ulterior, C.A. „Donaris Vienna Insurance Group" S.A. a refuzat să recunoască evenimentul drept caz asigurat și să plătească despăgubirea de asigurare, pe motiv că polița RCA pentru autovehiculul ***** cu numărul de înmatriculare ***** a fost emisă după producerea accidentului rutier.
6. În această privință, reclamanta a invocat că, deși accidentul a avut loc la 08 decembrie 2022, ora 13:00, polița ***** a fost emisă în aceeași zi, dar la ora 13:34, astfel încât, la momentul

producerii accidentului, răspunderea civilă pentru vehiculul condus de Bejan Ruslan nu era acoperită printr-un contract RCA valabil.

7. Reclamanta a arătat că, la 27 decembrie 2022, proprietarul autovehiculului avariat, persoana păgubită Cecan Andrei, a formulat către A.O.A.P. Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule cerere privind acordarea despăgubirii de asigurare pentru prejudiciul cauzat prin avarierea autovehiculului ********** cu numărul de înmatriculare *****.

8. A.O.A.P. Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule a comunicat pârâtului Bejan Ruslan despre deschiderea dosarului de daună și despre necesitatea prezentării la examinarea autovehiculului avariat. Reclamanta a menționat că Bejan Ruslan nu s-a prezentat la datele stabilite pentru participarea la examinarea autovehiculului, iar procesele-verbale de constatare a pagubelor au fost întocmite în lipsa acestuia.

9. Reclamanta a mai indicat că, pe parcursul regularizării dosarului de daună nr. *****, pârâtul nu s-a prezentat la sediul BNAA pentru a lua cunoștință de procesele-verbale de constatare a pagubelor, nu și-a exercitat dreptul de a formula obiecții, iar ulterior a ignorat corespondența expediată la adresa sa.

10. Potrivit reclamantei, la 03 ianuarie 2023, persoana păgubită Cecan Andrei a solicitat efectuarea lucrărilor de reparație la stația de reparație AECM Asistența S.R.L. și eliberarea unei îndreptări spre constatarea/reparația pagubelor autovehiculului de model ********** cu numărul de înmatriculare *****.

11. Reclamanta a arătat că, în baza Ordinului nr. 280 din 14 martie 2023, A.O.A.P. Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule a aprobat cuantumul despăgubirii de asigurare în mărime de 42 000,62 lei pentru deteriorările cauzate autovehiculului de model ********** cu numărul de înmatriculare ***** și a dispus plata acestei sume la contul bancar indicat de AECM Asistența S.R.L., la cererea persoanei păgubite Cecan Andrei.

12. În justificarea cuantumului prejudiciului, reclamanta a indicat Actul de evaluare nr. ***** din 28 februarie 2023, întocmit de Eurotaxglas S.R.L., cont-factura nr. 173 din 10 februarie 2023, întocmită de AECM Asistența S.R.L., acordul nr. ***** din 14 martie 2023, încheiat între reclamantă și persoana păgubită, precum și actele de plată.

13. Reclamanta a menționat că, în vederea recuperării în ordine de regres a despăgubirii de asigurare achitate și a soluționării extrajudiciare a litigiului, la data de 04 aprilie 2023 a expediat în adresa lui Bejan Ruslan pretenția de restituire a despăgubirii de asigurare în mărime de 42 000,62 lei și a cheltuielilor de instrumentare a dosarului de daună în mărime de 1 200 lei, cu acordarea unui termen de rambursare de 7 zile de la data recepționării.

14. În drept, reclamanta și-a întemeiat cererea pe prevederile Legii nr. 414/2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, ale Legii nr. 106/2022 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de vehicule, ale Regulamentului privind Fondul de protecție a victimelor străzii, aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 19/11 din 09 aprilie 2009, precum și pe dispozițiile Codului civil și Codului de procedură civilă.

15. La 25 octombrie 2024, pârâtul Bejan Ruslan a depus referință, prin care a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată ca neîntemeiată.

16. În esență, pârâtul a invocat că la baza cererii de chemare în judecată stă atragerea sa la răspundere contravențională potrivit art. 242 Cod contravențional, însă procesul-verbal și decizia din dosarul contravențional nr. MAI ***** din 08 decembrie 2022 au fost contestate de acesta, deoarece, în opinia sa, agentul constatator a apreciat incorect probele și l-a sancționat neîntemeiat.

17. Pârâtul a susținut, totodată, că suma de 42 000,62 lei solicitată cu titlu de prejudiciu material este exagerată și nu corespunde realității. Acesta a indicat că, potrivit dosarului contravențional, ar fi fost deteriorate farul stânga față, capota și grila din față, iar în procesul de evaluare ar fi fost indicate mai multe piese și defecțiuni decât cele menționate inițial, inclusiv numărul de înmatriculare, suportul pentru numărul de înmatriculare, grila inferioară, grila radiator, bara de profil față, aplicații cromate, faruri și alte elemente.

18. De asemenea, pârâtul a invocat că prețurile indicate în procesul de evaluare și în devizul de reparație sunt mai mari decât prețul mediu de piață al pieselor auto de schimb, făcând referire la informații identificate pe site-ul www.automall.md. Potrivit pârâtului, pentru farul față stânga al modelului respectiv ar fi fost identificat un preț mai mic decât cel indicat în devizul de reparație.

19. Pârâtul a mai arătat că nu ar fi fost informat corespunzător despre invitația la constatarea și evaluarea daunelor din 31 ianuarie 2023, că nu ar fi putut participa la constatarea și evaluarea tuturor deteriorărilor cauzate autovehiculului *****Zafira, precum și că nu este clar de ce autovehiculul nu a fost reparat imediat după examinarea din 03 ianuarie 2023.

20. Referitor la devizul de reparație, pârâtul a susținut că nu este clar de ce prețul lucrărilor și al pieselor a fost calculat în euro și nu în moneda națională, nefiind prezentată, în opinia sa, dovada că mijlocul de transport ar fi fost reparat în altă țară sau că piesele ar fi fost importate din Uniunea Europeană. Pârâtul a contestat și factura fiscală pentru serviciile prestate de Eurotaxglas S.R.L., susținând că nu ar fi clar dreptul acestei societăți de a presta servicii de consultanță pentru perioada indicată.

21. Totodată, pârâtul a considerat neîntemeiată solicitarea de încasare a dobânzii de întârziere.

22. La 18 noiembrie 2024, A.O.A.P. Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule a depus obiecții la referința pârâtului Bejan Ruslan, solicitând respingerea argumentelor invocate în referință și admiterea acțiunii în sensul formulat.

23. În esență, reclamanta a arătat că procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI ***** din 08 decembrie 2022 și decizia agentului constatator produc efecte juridice și recunosc vinovăția pârâtului Bejan Ruslan în producerea accidentului rutier, iar simpla depunere a unei contestații nu suspendă de drept executarea deciziei agentului constatator și nici nu înlătură, prin ea însăși, valoarea probatorie a înscrisurilor administrate în prezenta cauză.

24. Cu privire la obiecțiile pârâtului privind evaluarea pagubelor, reclamanta a arătat că pârâtul a fost notificat despre deschiderea dosarului de daună, despre necesitatea prezentării la examinarea autovehiculului avariat și despre faptul că, în caz de neprezentare, examinarea va fi efectuată în lipsa sa. Reclamanta a susținut că pârâtul a avut posibilitatea să participe la examinarea bunului, să ia cunoștință de procesele-verbale de constatare a pagubelor și să formuleze obiecții, însă nu a făcut uz de aceste drepturi în procedura de regularizare a dosarului de daună.

25. Reclamanta a mai arătat că obiecțiile pârâtului cu privire la neconcordanța dintre procesul-verbal de constatare a pagubelor și constatările din dosarul contravențional sunt neîntemeiate și lipsite de suport probatoriu. În susținerea poziției sale, reclamanta a anexat obiecțiile evaluatorului Eurotaxglas S.R.L., prin care s-a explicat că autovehiculul a fost examinat inițial, apoi suplimentar, la solicitarea persoanei păgubite, că deteriorările au fost pozate și atașate la evaluare, iar unele piese pot fi denumite diferit în practica de reparații față de mențiunile nespecializate din actele inițiale.

26. Potrivit poziției reclamantei, devizul a fost întocmit cu ajutorul unei aplicații specializate, recunoscute la nivel mondial, care conține date furnizate de producători pentru toate tipurile

de lucrări, iar prețurile pieselor au fost indicate în euro deoarece aplicația respectivă operează în această monedă, conversia în lei fiind realizată pentru stabilirea costului final. Reclamanta a susținut că pârâtul nu a prezentat un raport de evaluare contrar, o concluzie de specialitate sau alte probe tehnice apte să combată actele dosarului de daună.

27. Intervenientul accesoriu C.A. „Donaris Vienna Insurance Group" S.A. nu a prezentat referință separată asupra cererii de chemare în judecată și nici nu a formulat obiecții autonome împotriva pretențiilor deduse judecății.

Procedura de examinare

28. Prin încheierea Judecătoriei ***** (sediul Central) din 16 august 2024, cererea de chemare în judecată a fost acceptată spre examinare în procedura scrisă a cererilor cu valoare redusă. Prin aceeași încheiere, pârâtului și intervenientului accesoriu li s-a comunicat copia cererii de chemare în judecată și înscrisurile anexate, fiind acordat pârâtului termen pentru prezentarea referinței și a probelor împotriva revendicărilor formulate de reclamantă.

29. La 25 octombrie 2024, pârâtul Bejan Ruslan a prezentat referință la cererea de chemare în judecată, iar la 18 noiembrie 2024 reclamanta a depus obiecții la referința pârâtului.

30. Prin încheierea din 14 martie 2025, cauza a fost fixată pentru examinare la 17 aprilie 2025, ora 09:20, în procedura cererilor cu valoare redusă, fără participarea părților.

31. Potrivit art. 276^2 alin. (1) Cod de procedură civilă, *„dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depăşeşte 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanţei, fără a se lua în considerare dobînzile, penalităţile, cheltuielile de judecată şi alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă"*.

32. Potrivit art. 276^3 alin. (1) Cod de procedură civilă, *„procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă"*. Totodată, art. 276^3 alin. (2) Cod de procedură civilă conferă judecătorului posibilitatea de a dispune citarea participanților doar dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părți de a examina cererea în ședință publică.

33. În prezenta cauză, ținând cont de obiectul litigiului, de valoarea pretențiilor, de natura înscrisurilor administrate și de faptul că părțile au avut posibilitatea să-și formuleze poziția în scris, instanța a reținut că examinarea cauzei în procedura scrisă corespunde cadrului procedural aplicabil și nu aduce atingere dreptului părților la un proces echitabil.

Aprecierea instanței

34. Analizând materialele cauzei, argumentele invocate în cererea de chemare în judecată, referința pârâtului, obiecțiile reclamantei la referință, înscrisurile anexate și cadrul legal aplicabil, instanța apreciază cererea de chemare în judecată ca fiind întemeiată în partea pretențiilor principale privind despăgubirea de asigurare, cheltuielile de instrumentare, dobânda de întârziere și taxa de stat, iar în partea cheltuielilor de asistență juridică, întemeiată doar parțial.

35. În conformitate cu art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, *„fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel"*. Potrivit art. 121 Cod de procedură civilă, instanța reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente, care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența circumstanțelor importante pentru soluționarea justă a cauzei.

36. Potrivit art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, *„instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă,*

nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege”.

37. Sub aspectul dreptului material aplicabil, instanța reține că accidentul rutier s-a produs la 08 decembrie 2022, iar actele principale de regularizare a dosarului de daună și plata despăgubirii au fost realizate anterior intrării în vigoare, la 01 aprilie 2023, a Legii nr. 106/2022 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de vehicule. În consecință, condițiile de naștere ale raportului de despăgubire, lipsa unei asigurări RCA valabile la momentul accidentului, deschiderea dosarului de daună și plata din Fond se apreciază, în principal, prin prisma Legii nr. 414/2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule și a Regulamentului privind Fondul de protecție a victimelor străzii, în vigoare la data producerii accidentului.

38. Totodată, dreptul de regres exercitat în instanță după intrarea în vigoare a Legii nr. 106/2022 nu constituie un drept nou, străin raportului juridic inițial, ci reprezintă consecința legală a plății efectuate din Fond, mecanism preluat și reconfirmat de reglementarea ulterioară. Această delimitare este necesară, deoarece instanța nu aplică retroactiv legea nouă pentru a crea o obligație inexistentă la data accidentului, ci valorifică efectele juridice ale unei plăți realizate în temeiul regimului special al Fondului.

39. Potrivit art. 7 alin. (1) Cod civil, *„legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică şi nici nu suprimă condiţiile de constituire a unei situaţii juridice constituite anterior, nici condiţiile de stingere a unei situaţii juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică şi nu desfiinţează efectele deja produse ale unei situaţii juridice stinse sau în curs de realizare”*.

40. Potrivit art. 4 alin. (1) din Legea nr. 414/2006, *„persoanele fizice şi persoanele juridice care au în proprietate sau utilizare autovehicule supuse înmatriculării pe teritoriul Republicii Moldova sînt obligate să se asigure pentru cazuri de răspundere civilă auto ca urmare a prejudiciilor cauzate prin accident de autovehicul produs în limitele teritoriale de acoperire ale asigurării”*.

41. Potrivit art. 20 alin. (5) din Legea nr. 414/2006, *„drepturile persoanei păgubite prin accident de autovehicul în care autorul şi/sau autovehiculul au rămas neidentificaţi sau persoana vinovată nu are o asigurare obligatorie de răspundere civilă auto valabilă se exercită faţă de Biroul Naţional al Asigurătorilor de Autovehicule, iar despăgubirile se achită în conformitate cu art.14. În acest caz, drepturile şi obligaţiile privind dosarul de daune, constatarea pagubelor, stabilirea şi plata despăgubirilor, prevăzute de prezenta lege pentru asigurător, se vor atribui şi Biroului Naţional al Asigurătorilor de Autovehicule”*.

42. Potrivit art. 33 alin. (3) din Legea nr. 414/2006, *„Fondul de protecţie a victimelor străzii este destinat plăţilor de despăgubiri pentru vătămări corporale sau deces dacă autovehiculul sau autorul accidentului a rămas neidentificat, precum şi plăţilor de despăgubiri pentru avarierea ori distrugerea de bunuri şi vătămări corporale sau deces dacă proprietarul sau utilizatorul autovehiculului răspunzător de producerea accidentului nu a respectat obligaţia de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto sau autovehiculul a fost obţinut pe cale ilicită”*.

43. Potrivit art. 33 alin. (8) din Legea nr. 414/2006, *„în vederea recuperării sumelor cheltuite din Fondul de protecţie a victimelor străzii, Biroul Naţional poate înainta, în limitele despăgubirii de asigurare achitate, acţiune de regres faţă de persoanele răspunzătoare de prejudiciu”*.

44. În același sens, Regulamentul privind Fondul de protecție a victimelor străzii prevede că, dacă posesorul autovehiculului care a provocat accidentul nu a îndeplinit obligația de a încheia contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă, din mijloacele Fondului se acordă persoanelor prejudiciate despăgubiri pentru daune materiale, vătămări corporale sau deces, iar dosarele de daună pentru care urmează să se plătească despăgubiri din Fond se gestionează de către BNAA în condițiile legislației speciale aplicabile.

45. Potrivit pct. 35 din Regulamentul menționat, *„Biroul Naţional al Asigurătorilor de Autovehicule poate înainta, în limitele despăgubirii de asigurare achitate, acţiune de regres faţă de persoanele răspunzătoare de prejudiciu şi, după caz, pentru cheltuielile legate de instrumentarea şi lichidarea pretenţiilor de despăgubire”*. Potrivit pct. 36 din același Regulament, *„persoana sau persoanele răspunzătoare pentru cauzarea prejudiciului au obligaţia să ramburseze în Fond despăgubirea achitată persoanei păgubite, inclusiv să ramburseze Biroului Naţional al Asigurătorilor de Autovehicule şi cheltuielile legate de instrumentarea şi lichidarea pretenţiilor de despăgubire”*.

46. De asemenea, pct. 39 din Regulament stabilește expres că pretențiile de despăgubire avizate la BNAA și care urmează a fi satisfăcute din mijloacele Fondului, precum și cele aflate în curs de examinare la data intrării în vigoare a Regulamentului, se soluționează potrivit prevederilor legale din domeniul asigurării obligatorii RCA în vigoare la data producerii accidentului de autovehicul.

47. În completarea cadrului anterior, art. 39 alin. (8) din Legea nr. 106/2022 prevede că *„în vederea recuperării sumelor cheltuite din Fondul de protecţie a victimelor străzii, BNAA poate înainta, în limitele despăgubirii de asigurare plătite şi ale cheltuielilor de instrumentare a dosarului de daune, acţiune de regres faţă de persoanele culpabile de producerea pagubelor într-un accident”*.

48. Din coroborarea acestor norme rezultă că mecanismul Fondului de protecție a victimelor străzii are o finalitate reparatorie și una recuperatorie: mai întâi, asigură protecția persoanei păgubite atunci când, la momentul accidentului, vehiculul culpabil nu era acoperit de o asigurare RCA valabilă; ulterior, după plata despăgubirii, permite BNAA să recupereze de la persoana răspunzătoare suma plătită și cheltuielile necesare instrumentării dosarului de daună. Acest mecanism nu transformă BNAA în autor al prejudiciului și nu stinge răspunderea persoanei culpabile, ci doar substituie temporar creditorul prejudiciat cu organismul de plată prevăzut de lege.

49. În ceea ce privește existența accidentului, instanța reține că la 08 decembrie 2022 a avut loc accidentul rutier în care au fost implicate autovehiculul **********, cu numărul de înmatriculare *****, și autovehiculul *****, cu numărul de înmatriculare *****, condus de Bejan Ruslan. Această circumstanță rezultă din actele întocmite de organul constatator, din materialele dosarului de daună și nu este negată în mod efectiv de pârât, care își concentrează apărarea mai ales asupra vinovăției contravenționale, asupra întinderii prejudiciului și asupra procedurii de constatare a pagubelor.

50. Cu privire la culpa pârâtului, instanța reține că procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia agentului constatator au stat la baza constatării răspunderii contravenționale a lui Bejan Ruslan pentru producerea accidentului rutier. Pârâtul a invocat că aceste acte au fost contestate, însă nu a prezentat instanței o hotărâre judecătorească definitivă prin care actele respective să fi fost anulate ori prin care să se fi constatat inexistența faptei, lipsa vinovăției sau o altă situație de natură să înlăture răspunderea civilă dedusă judecății.

51. Simpla contestare a procesului-verbal contravențional nu echivalează, prin sine însăși, cu răsturnarea situației de fapt reținute în actele dosarului. Instanța civilă nu substituie instanța competentă să examineze legalitatea actului contravențional, dar nici nu poate trata o contestație nesoluționată printr-o hotărâre de anulare ca dovadă a inexistenței culpei. În prezenta cauză, răspunderea de regres nu este întemeiată exclusiv pe procesul-verbal contravențional, ci pe ansamblul înscrisurilor: circumstanțele accidentului, lipsa unei acoperiri RCA valabile la momentul producerii evenimentului, deschiderea și regularizarea dosarului de daună, plata despăgubirii din Fond și neexecutarea benevolă a obligației de rambursare.

52. În ceea ce privește existența unei asigurări RCA valabile la momentul accidentului, instanța reține că, deși pârâtul a invocat existența poliței ***** emise de C.A. „Donaris Vienna Insurance Group" S.A., din actele dosarului rezultă că această poliță a fost emisă la 08 decembrie 2022, ora 13:34, în timp ce accidentul rutier s-a produs la ora 13:00. Prin urmare, la momentul producerii accidentului, riscul aferent utilizării vehiculului ***** cu numărul de înmatriculare ***** nu era acoperit de o asigurare RCA valabilă.

53. Această concluzie este susținută și de faptul că intervenientul accesoriu C.A. „Donaris Vienna Insurance Group" S.A. a refuzat recunoașterea evenimentului drept caz asigurat, pe motiv că polița fusese încheiată ulterior producerii accidentului. Instanța constată că această împrejurare nu a fost combătută prin probe contrare de către pârât.

54. În raport cu obligația legală de asigurare, instanța subliniază că nu este suficientă prezentarea unei polițe emise în aceeași zi cu accidentul, dacă din înscrisurile cauzei rezultă că momentul emiterii poliței este ulterior momentului producerii accidentului. Acoperirea RCA produce efecte în limitele temporale ale contractului de asigurare și nu poate acoperi retroactiv un eveniment deja produs. A admite contrariul ar echivala cu transformarea asigurării obligatorii de răspundere civilă auto într-un instrument de acoperire a unui risc deja realizat, ceea ce contravine însăși naturii contractului de asigurare și logicii protecției Fondului.

55. Cu privire la despăgubirea achitată, instanța reține că persoana păgubită Cecan Andrei a formulat cerere de despăgubire către BNAA, iar în urma instrumentării dosarului de daună nr. ***** au fost întocmite procesele-verbale de constatare a pagubelor, actul de evaluare, devizul/înscrisurile aferente reparației și acordul de plată. BNAA a suportat din Fondul de protecție a victimelor străzii despăgubirea de asigurare aferentă prejudiciului cauzat autovehiculului avariat.

56. În limita probelor administrate, instanța constată că suma de 42 000,60 lei cu titlu de despăgubire de asigurare este justificată prin actele dosarului de daună, documentele de evaluare, înscrisurile aferente reparației și actele de plată. Această sumă reprezintă despăgubirea efectiv suportată din Fond în legătură cu accidentul examinat, nu depășește limitele pretenției de regres și corespunde prejudiciului reparat persoanei păgubite. Argumentele pârâtului privind caracterul exagerat al prejudiciului nu pot fi reținute. Pârâtul a invocat, în principal, că în dosarul contravențional ar fi fost menționate mai puține deteriorări decât cele incluse în actele de evaluare, precum și că unele piese ar fi putut fi procurate la prețuri mai mici, potrivit unor informații de pe internet. Totuși, asemenea susțineri nu sunt suficiente pentru a combate actele de constatare și evaluare întocmite în procedura dosarului de daună.

57. Instanța reține că identificarea prejudiciului auto presupune o evaluare tehnică a deteriorărilor efective, a pieselor necesare, a lucrărilor de demontare, montare, reglare, vopsire, precum și a costurilor aferente reparației. O comparație izolată cu un preț de pe un

site comercial, fără confirmarea identității exacte a piesei, fără analiza compatibilității tehnice, fără includerea manoperei și a celorlalte costuri și fără un raport de evaluare alternativ, nu poate răsturna valoarea probatorie a actului de evaluare și a documentelor de reparație administrate la dosar.

58. De asemenea, faptul că unele deteriorări au fost constatate suplimentar nu demonstrează, prin sine însuși, caracterul neîntemeiat al despăgubirii. Din materialele cauzei rezultă că autovehiculul a fost examinat inițial și ulterior suplimentar, la solicitarea persoanei păgubite, în contextul reparației efectuate la unitatea de specialitate. Reclamanta a explicat, prin obiecțiile la referință și prin poziția evaluatorului, că unele piese pot fi denumite diferit în actele tehnice față de mențiunile nespecializate din actele inițiale, iar deteriorările au fost documentate în dosarul de daună.

59. În plus, pârâtul a fost notificat despre deschiderea dosarului de daună, despre necesitatea prezentării la examinarea autovehiculului avariat și despre posibilitatea formulării obiecțiilor. Or, participarea persoanei răspunzătoare la constatarea și evaluarea daunelor este o garanție procedurală pusă la dispoziția acesteia, nu un instrument de blocare a mecanismului de despăgubire în situația în care persoana notificată nu se prezintă, nu formulează obiecții tehnice la momentul oportun și nu prezintă ulterior probe de specialitate. Neexercitarea acestor drepturi în procedura de regularizare a dosarului de daună, urmată de invocarea unor obiecții generale abia în procedura judiciară, nu poate fi valorificată în lipsa unor probe tehnice concrete care să demonstreze că prejudiciul stabilit de BNAA ar fi inexistent, artificial majorat sau fără legătură cauzală cu accidentul.

60. Instanța mai reține că pârâtul nu a prezentat un raport de evaluare independent, o expertiză extrajudiciară, un deviz alternativ întocmit de o unitate autorizată, o hotărâre judecătorească de anulare a actelor contravenționale sau alte probe apte să combată în mod concret cuantumul prejudiciului. În această privință, simpla negare a cuantumului pagubei sau indicarea unor prețuri orientative de pe platforme comerciale nu poate substitui proba tehnică. Or, în condițiile art. 118 Cod de procedură civilă, sarcina probării obiecțiilor invocate îi revenea pârâtului.

61. În planul dreptului civil general, potrivit art. 774 alin. (1) Cod civil, *„în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute”*. Potrivit art. 776 Cod civil, *„obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii”*.

62. Potrivit art. 1998 alin. (1) Cod civil, *„cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune”*. Potrivit alin. (3) al aceluiași articol, *„o altă persoană decît autorul prejudiciului este obligată să repare prejudiciul numai în cazurile expres prevăzute de lege”*.

63. Totodată, art. 2013 alin. (1) Cod civil prevede că *„persoanele a căror activitate este legată de un izvor de pericol sporit pentru lumea înconjurătoare (exploatarea vehiculelor, a instalaţiilor, mecanismelor, folosirea energiei electrice, a substanţelor explozibile, efectuarea lucrărilor de construcţii etc.) au obligaţia să repare prejudiciul cauzat de izvorul de pericol sporit dacă nu demonstrează că prejudiciul se datorează unui eveniment prevăzut la art. 2012 (...) sau din intenţia persoanei vătămate”*. Potrivit alin. (2), *„obligaţia de reparare a prejudiciului revine persoanei care posedă izvorul de pericol sporit în baza*

dreptului de proprietate ori în alt temei legal sau persoanei care şi-a asumat paza izvorului de pericol sporit”.

64. Potrivit art. 2024 alin. (1) Cod civil, *„persoana care a reparat prejudiciul cauzat de o altă persoană are dreptul la o acţiune de regres împotriva acesteia în mărimea despăgubirii plătite persoanei vătămate dacă legea sau contractul nu prevede altfel”*.

65. Astfel, chiar dacă BNAA nu este autorul prejudiciului inițial, legea specială i-a conferit obligația de a proteja persoana păgubită prin plata despăgubirii din Fond, iar după efectuarea plății i-a conferit dreptul de a recupera suma de la persoana răspunzătoare de producerea pagubei. Această soluție legală exclude îmbogățirea nejustificată a persoanei culpabile și menține caracterul reparatoriu, nu sancționator, al mecanismului de regres.

66. În privința cheltuielilor de instrumentare a dosarului de daună, în sumă de 1 200 lei, instanța reține că acestea sunt justificate prin înscrisurile anexate la dosar și au fost suportate în legătură directă cu constatarea, evaluarea și lichidarea prejudiciului cauzat prin accident. Aceste cheltuieli nu reprezintă un accesoriu arbitrar al pretenției, ci o consecință directă a obligației BNAA de a instrumenta dosarul de daună și de a plăti despăgubirea din Fond. Prin urmare, aceste cheltuieli sunt recuperabile potrivit Regulamentului privind Fondul de protecție a victimelor străzii, care include expres în sfera regresului cheltuielile legate de instrumentarea și lichidarea pretențiilor de despăgubire.

67. Prin urmare, instanța va admite pretenția privind încasarea de la Bejan Ruslan în beneficiul A.O.A.P. Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule a sumei de 42 000,60 lei cu titlu de despăgubire de asigurare și a sumei de 1 200 lei cu titlu de cheltuieli de instrumentare a dosarului de daună.

68. Cu privire la dobânda de întârziere, instanța reține că BNAA a expediat pârâtului pretenția de restituire a despăgubirii de asigurare și a cheltuielilor de instrumentare, acordând termen de rambursare. Pârâtul nu a demonstrat executarea obligației, nu a prezentat dovada plății și nu a combătut printr-un calcul alternativ suma solicitată cu titlu de dobândă de întârziere.

69. Potrivit art. 858 alin. (2) Cod civil, *„obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit”*.

70. Potrivit art. 942 alin. (1) Cod civil, *„în cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadență, creditorul are dreptul la dobîndă de întîrziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenței plății pînă la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la alin. (2) ori la o altă rată prevăzută de dispozițiile legale speciale”*. Potrivit alin. (2) al aceluiași articol, *„rata dobînzii de întîrziere este egală cu rata prevăzută la art. 874 plus 5 puncte procentuale pe an, în cazul în care debitorul este un consumator, sau 9 puncte procentuale pe an, în celelalte cazuri”*.

71. De asemenea, potrivit art. 2025 alin. (6) Cod civil, *„autorul faptei ilicite datorează de asemenea dobîndă de întîrziere la rata determinată conform art. 942 începînd cu data primirii de către persoana care răspunde de prejudiciu a somației de la partea vătămată. Dobînda de întîrziere se calculează din suma despăgubirii sau, în caz de reparare în natură a prejudiciului, din valoarea acelei reparații”*.

72. Raportând aceste norme la circumstanțele cauzei, instanța constată că, din momentul scadenței obligației de restituire a sumelor achitate de BNAA, pârâtul datorează dobândă de întârziere. Calculul prezentat de reclamantă pentru perioada 18 aprilie 2023 – 15 mai 2024, în sumă de 8 019,93 lei, nu a fost combătut printr-un calcul alternativ, prin probe de plată ori prin alte obiecții juridice concrete. În consecință, instanța va admite pretenția privind încasarea dobânzii de întârziere în sumă de 8 019,93 lei.

73. Cu privire la cheltuielile de judecată, instanța reține că, potrivit art. 82 Cod de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru și cheltuielile de judecare a cauzei.

74. Potrivit art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, *„instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului”*.

75. Reclamanta a achitat taxa de stat în sumă de 2 086,59 lei, iar cererea de chemare în judecată a fost admisă în partea esențială a pretențiilor patrimoniale. În aceste condiții, taxa de stat achitată urmează a fi compensată de pârât în beneficiul reclamantei în sumă de 2 086,59 lei.

76. În ceea ce privește cheltuielile de asistență juridică, reclamanta a solicitat compensarea sumei de 3 500 lei. Potrivit art. 96 alin. (1) Cod de procedură civilă, *„instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile”*.

77. Instanța reține că realitatea cheltuielilor de asistență juridică rezultă din înscrisurile prezentate, însă criteriul realității nu este suficient pentru compensarea integrală. Instanța trebuie să verifice, cumulativ, caracterul necesar și rezonabil al acestor cheltuieli, raportat la natura litigiului, valoarea cererii, complexitatea cauzei, volumul muncii efectiv necesare, procedura aplicabilă și proporționalitatea dintre serviciile juridice prestate și suma solicitată.

78. Prezenta cauză a fost examinată în procedura scrisă a cererilor cu valoare redusă, fără administrarea unor probe complexe în ședință publică, fără audierea martorilor și fără efectuarea unei expertize judiciare. Totuși, reprezentantul reclamantei a întocmit cererea de chemare în judecată, a sistematizat actele dosarului de daună și a depus obiecții la referința pârâtului. În aceste condiții, instanța apreciază că suma de 1 500 lei reprezintă o compensare rezonabilă, necesară și proporțională a cheltuielilor de asistență juridică.

79. Pentru diferența dintre suma solicitată de 3 500 lei și suma admisă de 1 500 lei, cererea urmează a fi respinsă ca neîntemeiată sub aspectul caracterului rezonabil și proporțional al cheltuielilor pretinse. Această soluție explică, în mod determinant, caracterul parțial al admiterii acțiunii, fără a afecta concluzia instanței cu privire la temeinicia regresului, a despăgubirii achitate din Fond, a cheltuielilor de instrumentare și a dobânzii de întârziere.

80. În concluzie, instanța reține că sunt întrunite condițiile acțiunii de regres: existența unui accident de vehicul, producerea unei pagube materiale, lipsa unei asigurări RCA valabile la momentul producerii accidentului, plata despăgubirii de către BNAA din Fondul de protecție a victimelor străzii, notificarea pârâtului și neexecutarea benevolă a obligației de restituire. Obiecțiile pârâtului nu răstoarnă probatoriul administrat de reclamantă și nu demonstrează inexistența sau caracterul neîntemeiat al creanței.

81. În conformitate cu prevederile art. art. 82, 94, 96, 118, 121, 130, 236, 238-241, 276^2-276^4, 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, art. 774, 776, 858, 942, 1998, 2013, 2024, 2025 Cod civil, art. 4 alin. (1), art. 20 alin. (5), art. 33 alin. (3) și alin. (8) din Legea nr. 414/2006, pct. 10-12, pct. 18-19, pct. 35-39 din Regulamentul privind Fondul de protecție a victimelor străzii, judecătorul,

hotărăște:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată înaintată de A.O.A.P. Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule împotriva pârâtului Bejan Ruslan privind încasarea despăgubirii de asigurare în ordine de regres.

Se încasează de la Bejan Ruslan, IDNP: ***** în beneficiul A.O.A.P. Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule, IDNO: *****cu titlu de despăgubire de asigurare suma de 42 000,60 lei, cu titlu de cheltuieli de instrumentare a dosarului suma de 1 200,00 lei, cu titlu de dobândă de întârziere suma de 8 019,93 lei, cu titlu de taxă de stat în sumă de 2 086,59 lei și a cheltuielilor privind asistența juridică în sumă de 1 500 lei, iar în total suma de 54 807,12 (cinzeci și patru de mii opt sute șapte, 12) lei MD.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei ***** (sediul Centru).

Judecător */semnătură/* **Ceban Alexandru**